

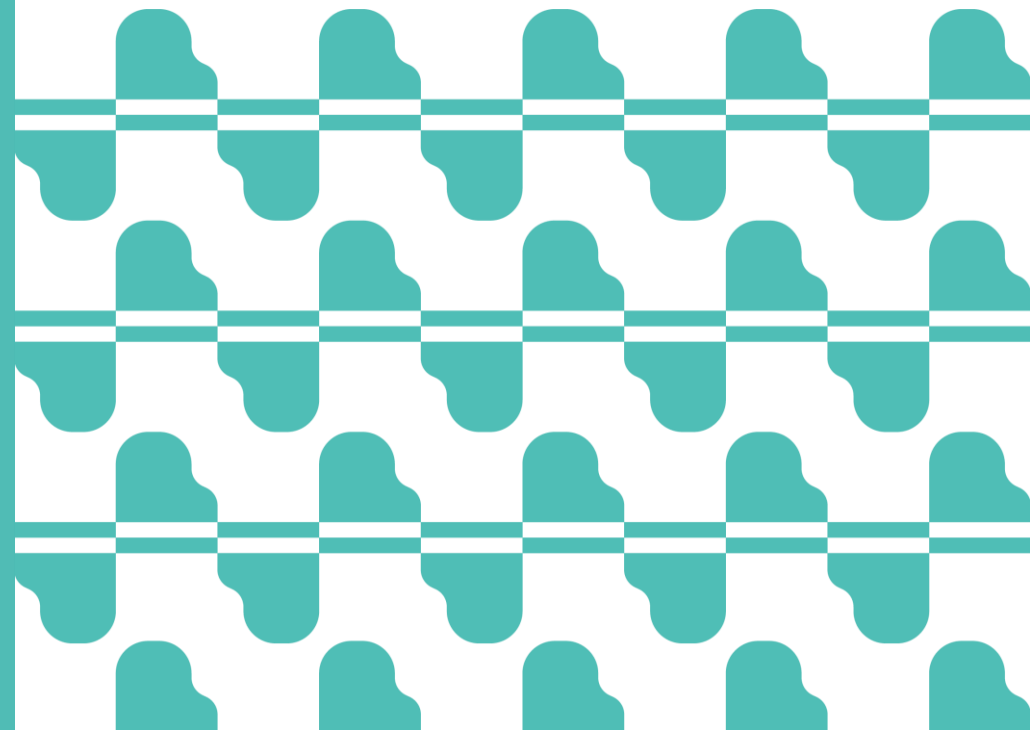
Talousohjelman 2022-2025 laadinta ja lähtökohdat

KH 23.8.2020

Talousjohtaja, Kirsi Rinne

Järvenpää

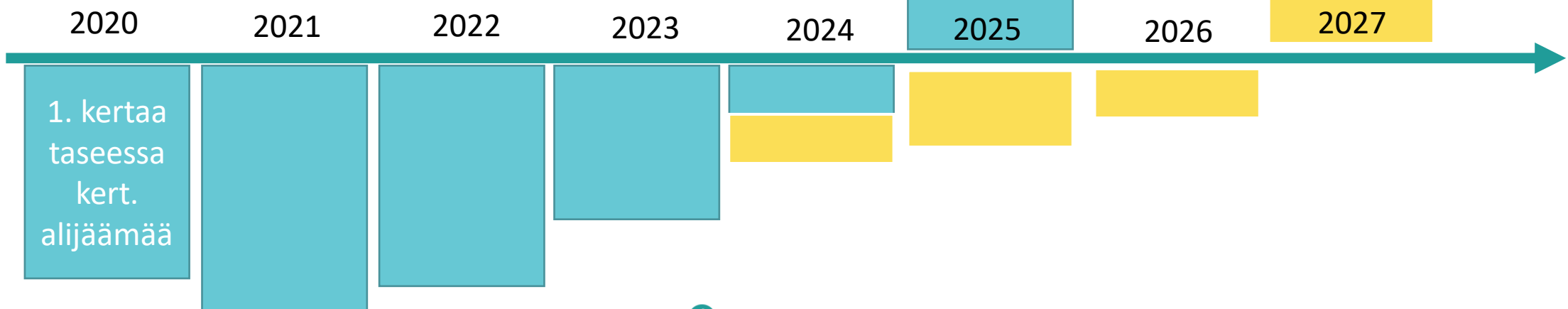
Taseeseen kertyneen alijäämän kattamisvelvollisuus

Kriisikuntakriteeri,
jonka täytyminen
Järvenpään pitää
välttää!

Kunnan hakemuksesta lisäaika → alijäämän
kattamisvelvollisuus 6 vuoden kuluessa
tilinpäätöksen vahvistamista seuraavasta vuodesta

Alijäämän kattamisvelvollisuus 4 vuoden
kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista
seuraavasta vuodesta

TPn 2020
vahvista-
minen

Taloudelliset lähtökohdat talousohjelmakauteen 2022-25

- Tilikauden alijäämä 2018 -12Me, 2019 -32Me, 2020 +1Me
- Taseen kertynyttä ylijäämää jäljellä 10,7 miljoonaa euroa 31.12.2020
- Lainakanta on kasvanut v. 2016 79Me → 2020 230Me

- Vuoden 2021 alijäämäennuste -10,6 Me:
 - sotemenot ei pysy talousarviossa, opka ja hyvo ylittämässä toimintakatteensa
 - poikkeukselliset myyntivoitot ei kata ylityksiä
 - sotelle maksettavat koronakompensaatiot voi paikata tilannetta arviolta 3 miljoonalla
- **> Taseen kertynyt ylijäämä 2021 lopussa lähes 0**

- Investointiohjelmaa on karsittu, mutta taso on edelleen korkea, erityisesti maakuntauudistuksen jälkeiseen kantokykyyn nähden
- Merkittävät sopeutustoimenpiteet vuosille 2020-23 mukana hyväksytyssä talousohjelmassa, silti talousohjelmakaudella ylijäämäisenä pysyminen edellyttää lisätuloja ja/tai -sopeutusta
 - menosopeutus, veronkorotukset, omaisuuden realisointi ja investointien lisäkarsinta keinovalikoimassa

Tilinpäätösennuste 6/2021

Taseen kertynyt yli-/alijäämä
31.12.2021: **0,2 Me**

1 000 €	Kumulatiiviset toteumat tammi - kesä						TP 2020	Ennuste 2021	MKS 2021	Ennuste ero MKS
	Toteuma	MKS	Ero (€)	Ero (%)	Ed. vuosi Toteuma	Ero (%)				
TOIMINTATUOTOT	27 986	27 400	586	2,1 %	25 421	10,1 %	57 302	58 957	54 800	4 157
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	484	751	-267	-35,6 %	350	38,0 %	1 387	1 536	1 501	35
TOIMINTAKULUT	-142 310	-145 506	3 196	-2,2 %	-137 595	3,4 %	-288 842	-301 918	-291 012	-10 906
TOIMINTAKATE	-113 841	-117 356	3 515	-3,0 %	-111 824	1,8 %	-230 152	-241 425	-234 711	-6 714
VEROTULOT	110 945	104 540	6 405	6,1 %	97 262	14,1 %	201 451	213 796	209 079	4 717
KUNNALLISVERO	104 977	92 812	12 165	13,1 %	94 365	11,2 %	182 979	191 408	185 624	5 784
KIINTEISTÖVERO	1 926	9 124	-7 198	-78,9 %	548	251,5 %	13 798	17 153	18 248	-1 096
YHTEISÖVERO	4 042	2 604	1 439	55,3 %	2 349	72,1 %	4 673	5 236	5 207	29
VALTIONOSUUEDET	19 933	19 929	3	0,0 %	18 252	9,2 %	50 715	39 859	39 859	0
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	9	-291	301	-103,3 %	181	-94,8 %	402	-582	-582	0
VIISIKATE	17 047	6 822	10 224	149,9 %	3 871	340,3 %	22 415	11 648	13 645	-1 997
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-10 449	-11 157	707	-6,3 %	-9 666	8,1 %	-21 477	-22 314	-22 314	0
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT										
TILIKAUDEN TULOS	6 597	-4 335	10 932	-252,2 %	-5 794	-213,9 %	938	-10 666	-8 669	-1 997
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTO	59	0	59		0		133	118	0	118
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	6 656	-4 335	10 991	-253,6 %	-5 794	-214,9 %	1 071	-10 548	-8 669	-1 879

Ennusteessa ei ole huomioitu mahdollista sotepalvelujen covid-kompensaatiota (arvio 3 Me).

Talousarviokehityksen laadinnan lähtökohdat

- Voimassa oleva talousohjelma 2021-23
 - ilman 2022 veronkorotuksia
 - ml. hyväksytyt talousarviomuutokset (kertaluonteiset siirtomäärärahat 2021-2023)
 - hyväksytyt sopeutustoimet vuosille 2021-23
- Maakuntauudistus 2023 alkaen
 - Keusote, pelastustoimi ja oppilashuollon kustannukset siirtyvät pois kaupungilta 2023 alkaen
- **Maakuntauudistuksesta johtuen vuosien 2023-2025 lukuihin liittyy poikkeuksellisen suurta epävarmuutta!**
 - tämänhetkiset laskelmat vuodesta 2024 alkaen erittäin huolestuttavat Järvenpäälle
 - laskelmat täsmentyy ainakin vuoden 23 kevääseen saakka
 - kehityksessä painopiste vuodessa 2022, 2023 → lukuja tarkennetaan ta-muutoksin ja seuraavilla talousarviokierroksilla tietojen tarkentuessa
 - **epävarmuudesta johtuen pitäydyttävä tekemästä taloushaasteita lisääviä pysyviä ratkaisuja**
- Verotulot ja valtionosuudet uusimpien Kuntaliiton ja valtiovarainministeriön 5/21 ennusteiden pohjalta → päivitty syyskuussa
 - Ei veronkorotuksia

Talousarviokehityksen laskenta

- Verotulo- ja valtionosuuslaskelmat päivittyvät maakuntamalliin syyskuussa
 - Ei esitetä veronkorotuksia
 - Maakuntauudistuksen vaikutukset laskennallisesti veroleikkureiden pohjalta ja VMn painelaskurista
- Toimintakulu-/katemuutokset TPE 2021 pohjalta näköpiirissä olevat pakottavat muutostarpeet
 - Työmarkkinatuen kuntaosuus 900te, kotikuntakorvaukset 1169te, oppivelvollisuuden laajennus 420-700te, ICT-palvelujen laajennus 200-400te, vaka-mitoitusmuutos 90te
 - Keusoten TA 2022 (TA 2021 + 3,1% + 4Me extravarauus)
 - HSL jäsenyyden siirtyminen 2022 → 2024 (1,5Me → 3,3Me)
 - Ateriapalveluihin liittyvän sopeutuksen poisto ja toimittajahallinnan lisäys 600te (kate sopimusaikaisille lisäkuluille myyntivoittona -21)
 - Maakäyttökorvaustulojen pudotus normaalille tasolle 2024 (3Me → 1Me)
 - Maanmyyntivoitot päivitetyn myyntisuunnitteen mukaisesti
 - Eläkemenoperusteisten maksujen pudotus 0,7Me
 - Toiminnan lisäsopeutus 2024 ja 2025 3 Me/v (keinot haettava, toimeenpano tarvittaessa, kun maakunnan vaikutukset selkenee)
 - KHn esitys: 3% lisäsopeutus toimintakatteesta 2023 alkaen
- Alustavan investointiohjelmaehdotuksen mukaiset investoinnit ja
 - HUOM! Palveluverkkopäätökset vaikuttavat talonrakennuksen ohjelmaan → ohjelma päivittyy palveluverkkotyön mukaisesti

Mahdollisia lisämuutostarpeita (ei vielä sisällä kehyksessä)

- Mahdolliset lisämäärärahatarpeet laki/tehtävä yms. muutoksista
 - varhaiskasvatus maksu-uudistus, 1.8.2021 alkaen (tulomenetysarvio täsmentyy, kun elokuun laskutus saadaan tehtyä)
 - varhaiskasvatuksen erityisten tuen järjestäminen, 1.8.2022 alkaen (laki lausuntokierroksella)
 - maakuntavaalien järjestäminen keväällä 2022
 - Villa Kokkosen toiminta jatkossa (selvitys syksyllä 2021)
 - tiedonhallintalain vaatimukset 2023
 - varhaiskasvatushenkilöstön siirtyminen OVTESin piiriin 2023
 - kiinteistöverouudistus 2023
 - työllistämispalvelujen siirto kunnille 2024 alkaen
 - palkkaratkaisut 2022 →

Tuloslaskelma ilman 3% lisäsopeutusta

Huom!

- Vuosien 2023-25 kehyslukujen luotettavuus on tavanomaista kehysvalmistelua heikompi
- tämänhetkisten tietojen valossa maakuntauudistuksen seurauksena tulos on 2024-25 negatiivinen, vaikka luvuissa on huomioitu 3Me vuosittainen lisäsopeutus
- 2024 verorahoitus (=verotulot +valtionosuudet 112Me) kattaa perustoiminnan nettomenot 93Me, mutta ei kasvavia poistoja 28Me ja rahoituskuluja 1Me
- talousohjelmakaudella 2022-25 tulos on yhteensä **2,7Me** positiivinen ~ taseen kertynyt ylijäämä kauden lopussa

Tuloslaskelma	TP 2020	MTA 2021	Kehys 2022	2023	2024	2025
TOIMINTATUOTOT	57 302	54 850	55 113	60 835	59 412	59 273
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	1 387	1 501	1 559	1 558	1 558	1 558
TOIMINTAKULUT	(288 842)	(291 062)	(295 104)	(144 316)	(146 763)	(148 096)
TOIMINTAKATE	(230 152)	(234 711)	(238 432)	(81 923)	(85 793)	(87 264)
%- muutos	7,27 %	1,98 %	1,59 %	(65,64 %)	4,72 %	1,72 %
TOIMINTAKATE ILMAN MYYNTIVOITTOJA	(239 871)	(239 124)	(242 987)	(88 808)	(92 933)	(93 779)
%- muutos	6,01 %	(0,31 %)	1,62 %	(63,45 %)	4,64 %	0,91 %
VEROTULOT	201 451	209 079	221 096	108 733	103 251	105 072
Tulovero	182 979	185 624	199 282	88 001	82 379	84 003
Kiinteistövero	13 798	18 248	17 142	17 450	17 702	17 945
Osuus yhteisöveron tuotosta	4 673	5 207	4 672	3 282	3 169	3 124
VALTIONOSUUDET	50 715	39 859	43 236	7 451	9 109	12 554
RAHOITUSTUOTOT	402	(582)	(581)	(1 072)	(1 398)	(1 900)
Korkotuotot	221	202	202	202	202	202
Muut rahoitustuotot	849	584	1 991	1 991	1 991	1 991
Korkokulut	(392)	(1 117)	(1 267)	(1 758)	(2 084)	(2 586)
Muut rahoituskulut	(275)	(251)	(1 507)	(1 507)	(1 507)	(1 507)
VUOSIKATE	22 415	13 645	25 319	33 189	25 169	28 462
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	(21 477)	(22 314)	(24 923)	(27 759)	(27 666)	(29 105)
Suunnitelman mukaiset poistot	(19 996)	(21 287)	(23 827)	(25 923)	(27 666)	(29 096)
Alaskirjaukset	(1 481)	(1 027)	(1 097)	(1 836)	-	(9)
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT	-	-	-	-	-	-
TILIKAUDEN TULOS	938	(8 669)	396	5 430	(2 497)	(643)
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOKSET	133	-	-	-	-	-
Poistoeron muutos	133	-	-	-	-	-
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	1 071	(8 669)	396	5 430	(2 497)	(643)

KH 23.8. KEHYS - tuloslaskelma

Huom!

- Vuosien 2023-25 kehyslukujen luotettavuus on tavanomaista kehysvalmistelua heikompi
- tämänhetkisten tietojen valossa maakuntaudistuksen seurauksena tulos on 2024-25 hyvin lähellä 0, vaikka luvuissa on huomioitu
 - 3% toimintakatesopeutus 2023 alkaen + 3Me lisäsopeutus 2024-25 toimintakatetasosta

- 2024 verorahoitus (=verotulot +valtionosuudet 112Me) kattaa perustoiminnan nettomenot 93Me, mutta ei kasvavia poistoja 28Me ja rahoituskuluja 1Me

- talousohjelmakaudella 2022-25 tulos on yhteensä **10,3 Me** positiivinen → taseen kertynyt ylijäämä kauden lopussa v. 2020 tilinpäätöksen tasolla

Tuloslaskelma	TP 2020	MTA 2021	Kehys 2022	2023	2024	2025
TOIMINTATUOTOT	57 302	54 850	55 113	60 835	59 412	59 273
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	1 387	1 501	1 559	1 558	1 558	1 558
TOIMINTAKULUT	(288 842)	(291 062)	(295 104)	(141 858)	(144 189)	(145 478)
TOIMINTAKATE	(230 152)	(234 711)	(238 432)	(79 465)	(83 219)	(84 646)
%- muutos	7,27 %	1,98 %	1,59 %	(66,67 %)	4,72 %	1,72 %
TOIMINTAKATE ILMAN MYYNTIVOITTOJA	(239 871)	(239 124)	(242 987)	(86 350)	(90 359)	(91 161)
%- muutos	6,01 %	(0,31 %)	1,62 %	(64,46 %)	4,64 %	0,89 %
VEROTULOT	201 451	209 079	221 096	108 733	103 251	105 072
Tulovero	182 979	185 624	199 282	88 001	82 379	84 003
Kiinteistövero	13 798	18 248	17 142	17 450	17 702	17 945
Osuus yhteisöveron tuotosta	4 673	5 207	4 672	3 282	3 169	3 124
VALTIONOSUUDET	50 715	39 859	43 236	7 451	9 109	12 554
RAHOITUSTUOTOT	402	(582)	(581)	(1 072)	(1 398)	(1 900)
Korkotuotot	221	202	202	202	202	202
Muut rahoitustuotot	849	584	1 991	1 991	1 991	1 991
Korkokulut	(392)	(1 117)	(1 267)	(1 758)	(2 084)	(2 586)
Muut rahoituskulut	(275)	(251)	(1 507)	(1 507)	(1 507)	(1 507)
VUOSIKATE	22 415	13 645	25 319	35 647	27 743	31 079
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	(21 477)	(22 314)	(24 923)	(27 759)	(27 666)	(29 105)
Suunnitelman mukaiset poistot	(19 996)	(21 287)	(23 827)	(25 923)	(27 666)	(29 096)
Alaskirjaukset	(1 481)	(1 027)	(1 097)	(1 836)	-	(9)
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT	-	-	-	-	-	-
TILIKAUDEN TULOS	938	(8 669)	396	7 887	77	1 975
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOKSET	133	-	-	-	-	-
Poistoeron muutos	133	-	-	-	-	-
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	1 071	(8 669)	396	7 887	77	1 975

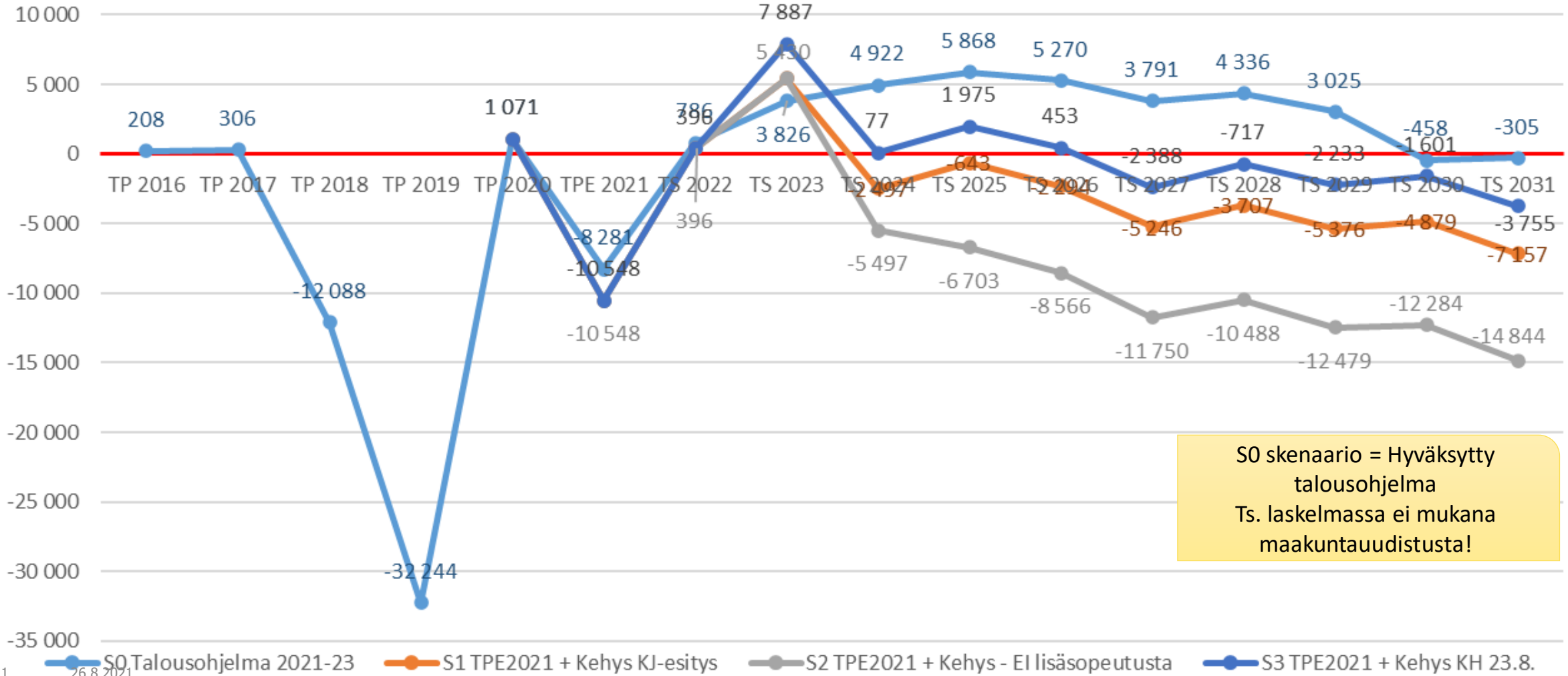
Talousnäkymät 2022-31

Kehys 2022-25 ja alustavia talousnäkymiä maakunnan jälkeen

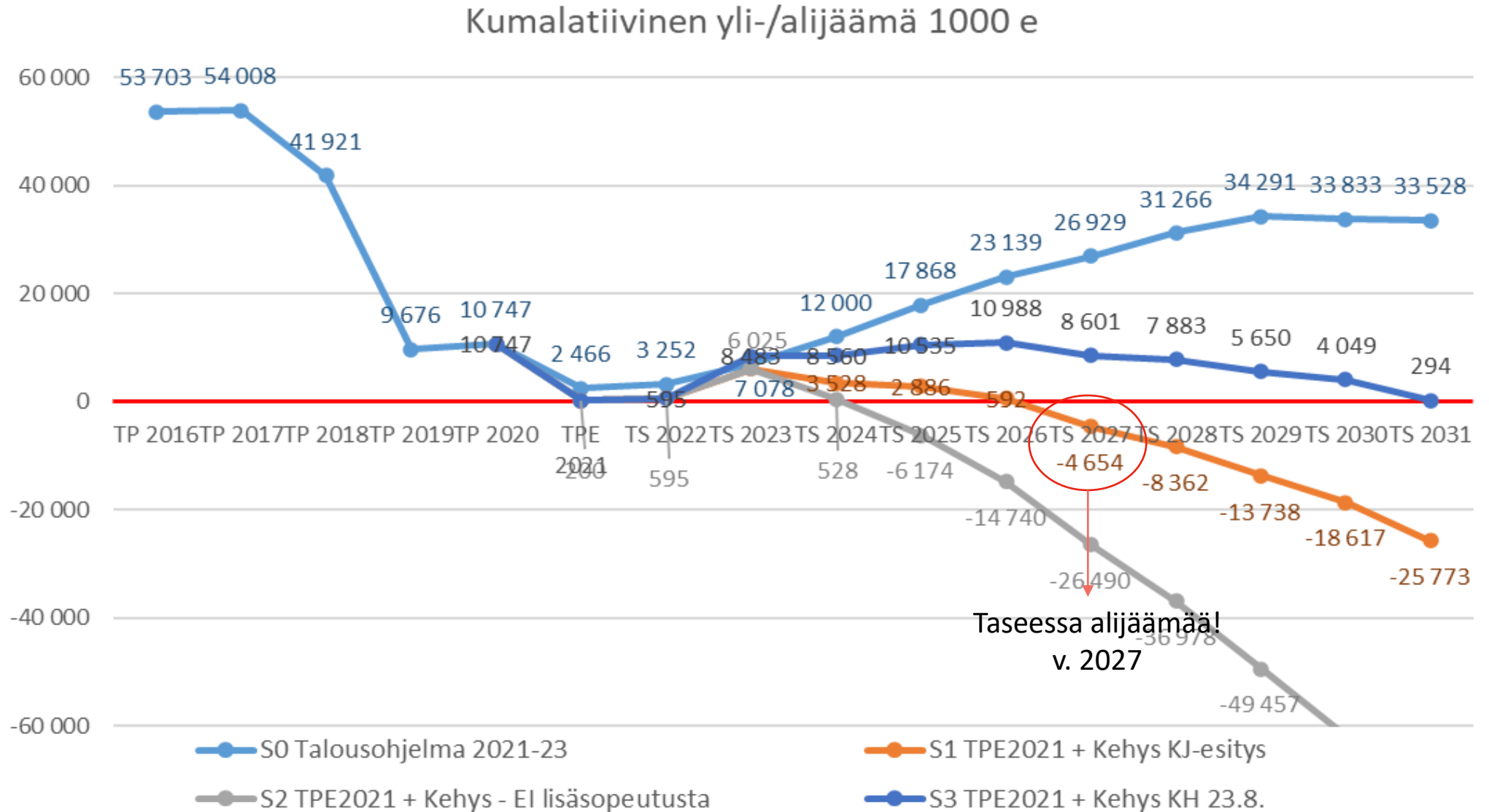
Yli-/alijäämä ennuste, 1000e

2023→
laskelmat
tarkentuu

Yli-/alijäämä 1000 e

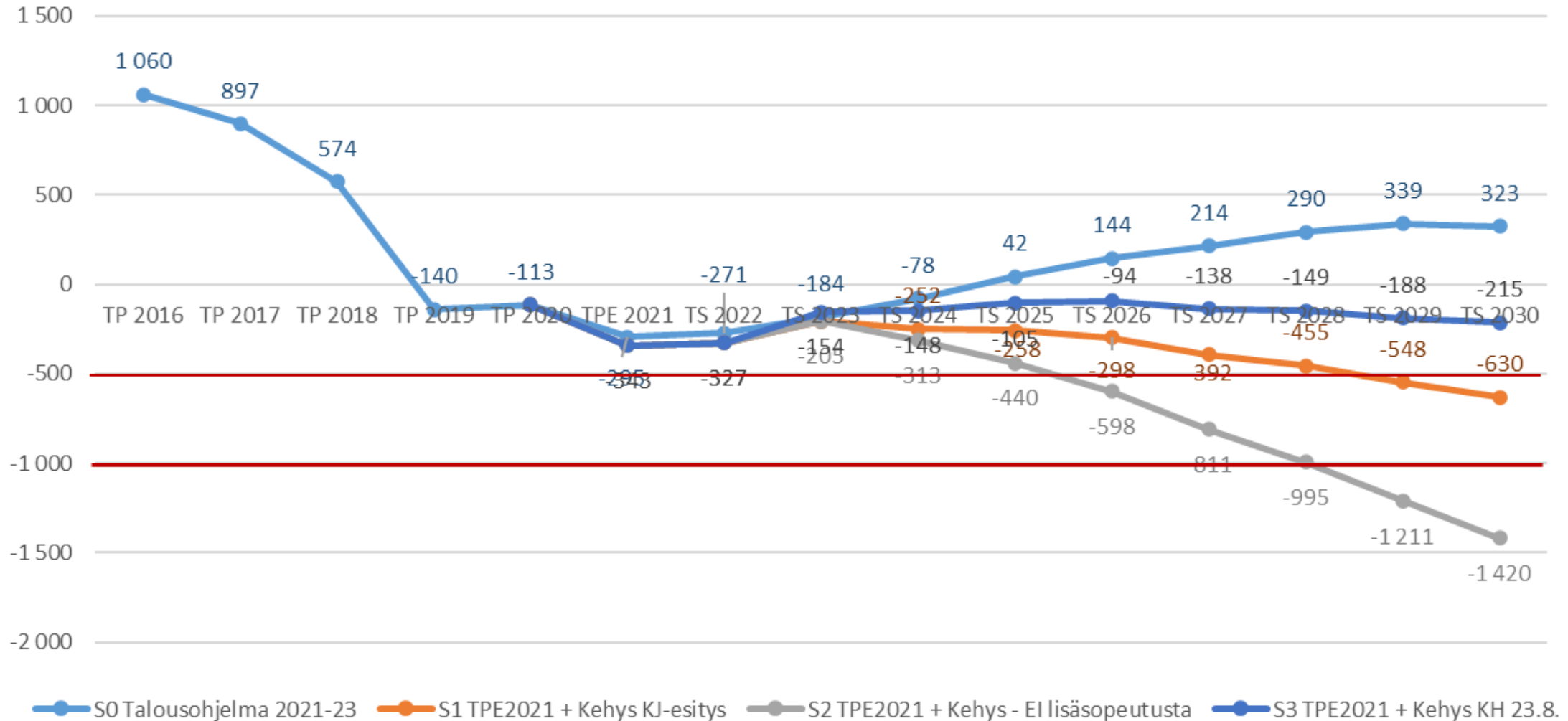
Taseen kertynyt yli/alijäämä

Konsernitaseen kumulatiivinen yli/alijäämä, €/asukas

2023→
laskelmat
tarkentuu

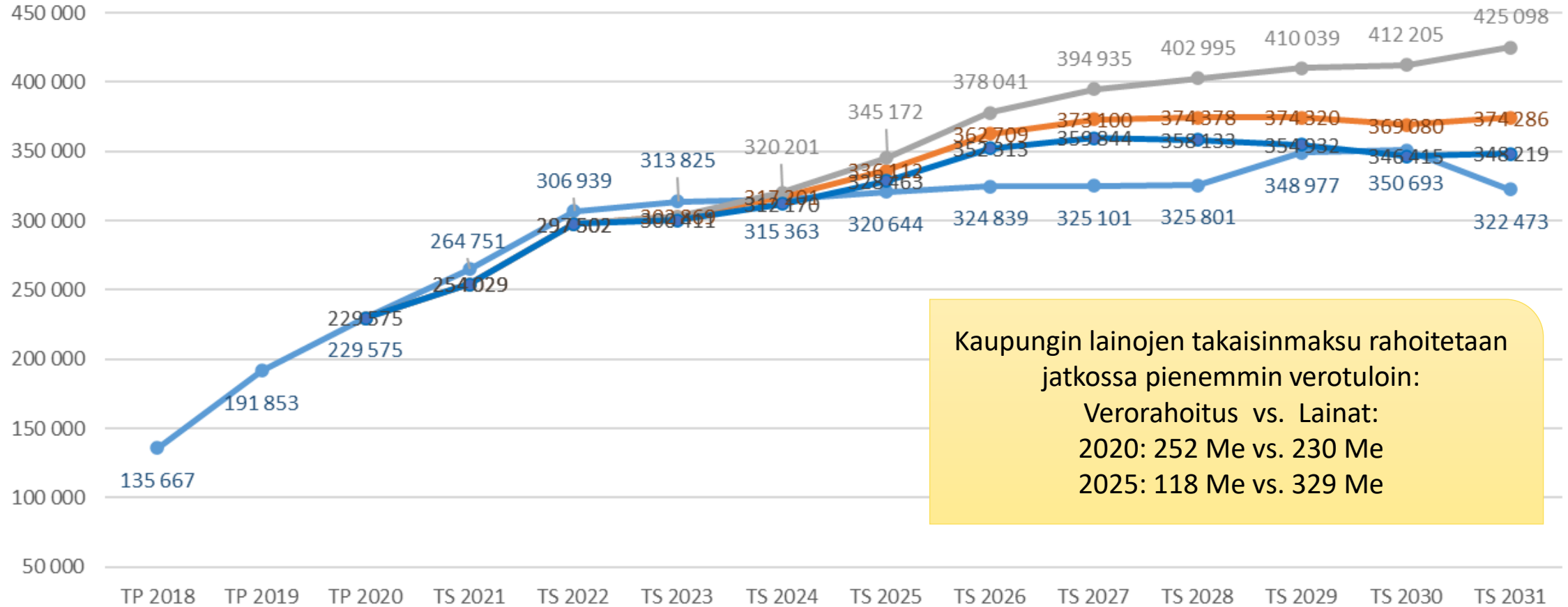
Konsernin kumulatiivinen yli-/alijäämä, €/asukas

Lainakanta

2023→
laskelmat
tarkentuu

Lainakanta, teur

Kaupungin lainojen takaisinmaksu rahoitetaan jatkossa pienemmin verotuloin:
Verorahoitus vs. Lainat:
2020: 252 Me vs. 230 Me
2025: 118 Me vs. 329 Me

Lainat, €/asukas

Lainakanta, euroa/asukas

